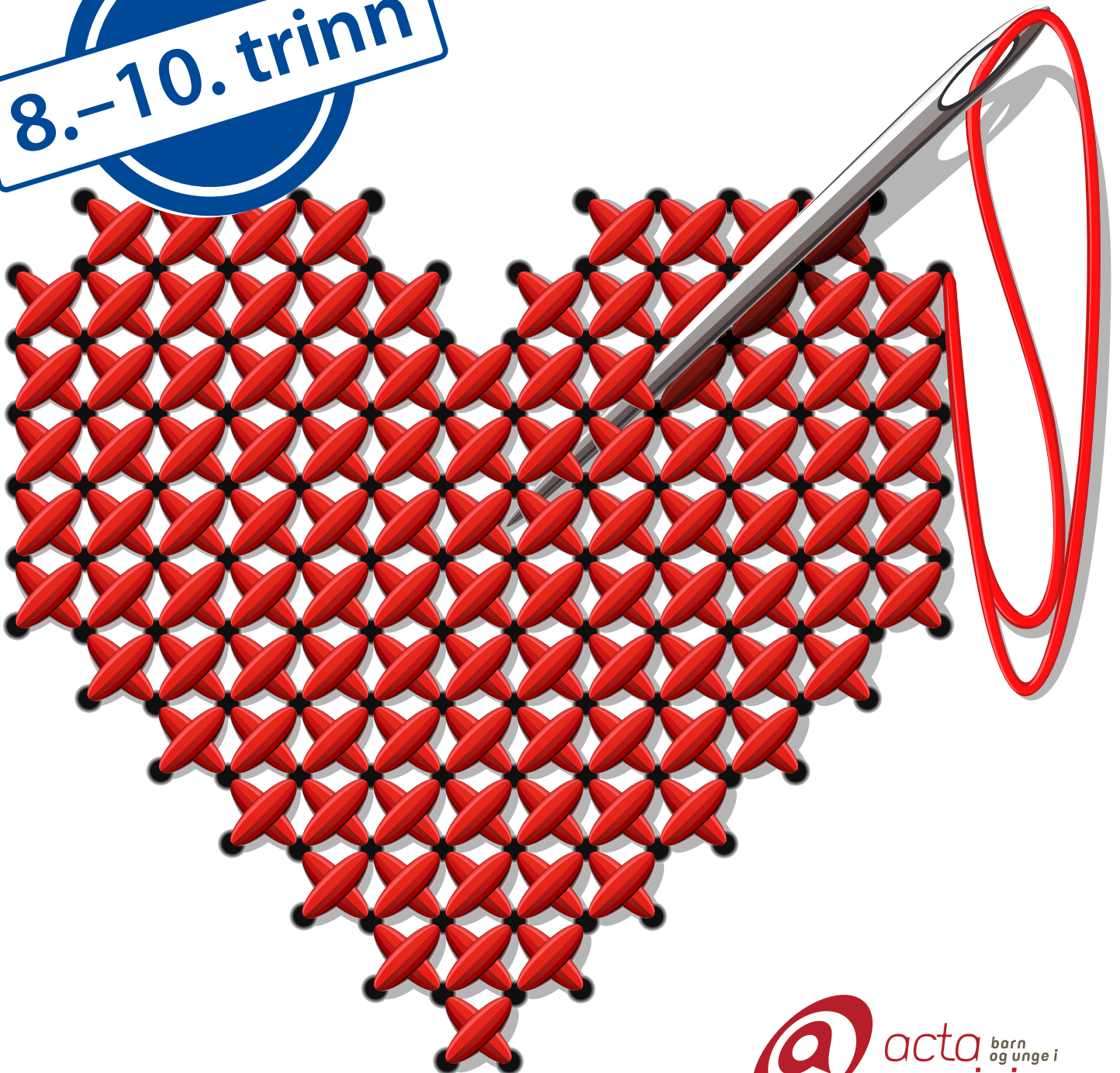

Sammenhengen

8.-10. trinn

Redaktør:

Christian Otto Ruge

Redaksjon:

Line Marie Røstad Løge og Margrethe Kollerud Overskott

Skribenter/bidragstere:

1-3: Anne-Kirsti Syverstad Ulseth, Actamedarbeider i Østfold

4-6: Åsmund Bjørnstad, Actaleder i Østfold

Design:

Hanne Liv Gryting

Bilder:

Stock.adobe.com

Digitaltrykk:

Norsk Aero AS

Utgitt:

Juni 2019

Innledning

Om verktøyet

«Jakten på sammenhengen – Bibel i fokus» er et trosopplæringsverktøy i Acta – barn og unge i Normisjon. Verktøyet har sitt opphav fra regionene Vestfold/Buskerud og Telemark, og er etter hvert blitt et nasjonalt konsept som hele organisasjonen samarbeider om. Målet er at det skal bidra til en grunnleggende og helhetlig trosopplæring for våre medlemmer fra de begynner på skolen til de er ferdige med ungdomstiden. Verktøyet skal være enkelt å bruke for leder og gi god, spennende, relevant og alderstilpasset undervisning for deltakerne. Aldersgruppene verktøyet er utviklet for er 1.–4. trinn, 5.–7. trinn, 8.–10. trinn og 16+. Vi ønsker at barn og unge i organisasjonen vår, både på leirer, i smågrupper, i menigheter, i husfelleskap og i lokallag skal bli kjent med «den store historien». Den begynner med Gud som skaper og ender i håpet vi har i Jesus Kristus, det evige livet med Gud.

Vår visjon er:

«Med Bibelen i fokus oppdager vi at vi er Guds barn, forstår vi at Guds kjærlighet gjelder alle, opplever vi at Guds ord er relevant og vi blir inspirert til å leve som disipler av Jesus Kristus.»

«Jakten på sammenhengen – Bibel i fokus» er delt opp i seks semestre/tema med opplegg for totalt 36 samlinger pr. aldersgruppe (og 144 samlinger for hele aldersspennet).

Temaene er:

- Skaperen
- Jesus
- Kirken
- Disippelliv
- Guds rike
- Sammenhengen

Om dette heftet

Overskriften for dette heftet er «Sammenhengen», og heftet sikter på å knytte ulike deler av frelseshistorien sammen til en helhet: Det hele begynner med skapelsen og syndefallet, og fortsetter med utvelgelsen av et folk, konger, profeter, den gamle og den nye paktens og Jesu gjenkomst – alt sammen som et vitnesbyrd om Guds makt, visdom og kjærlighet.

Innholdet i dette heftet er tilpasset ungdom på 8.–10. trinn og hver samling inneholder en formulering av hensikt, en «icebreaker», en «mission» og «mission accomplished», en bibelfortelling, en andakt, spørsmål til gruppesamtale en bønn og en praksis. Hvilke elementer man bruker kan tilpasses etter behov, men vår anbefaling er å uansett alltid bruke bibel, andakt og bønn.

Lykke til med semesteret! Vi håper dere får god nytte og glede av dette trosopplæringsverktøyet!

Christian Otto Ruge
Redaktør

Innhold

- 1** *Det var en gang* 6
- 2** *Guds utvalgte folk* 9
- 3** *Konger og profeter* 12
- 4** *Den nye pakten* 15
- 5** *Jesu gjenkomst* 18
- 6** *Sammenhengen* 21

Misjonsfokus **KOMPIS**

Kompis er Actas fastgiver tjeneste for ungdom og studenter.

Ved å gi til Kompis støtter dere Normisjon og Actas internasjonale arbeid. Misjonsarbeid i utlandet er en stor del av vårt arbeid, og med Kompis ønsker vi å gjøre misjon til en naturlig del av ungdomsarbeidet i lokallag og på leir. Denne målsettingen passer godt til Actas visjon, som er «grensesprengende fellesskap der barn og unge møter, følger og ærer Jesus Kristus». Det er ord med mange muligheter! Som kristne er vi både kalt til å dele evangeliet om Jesus Kristus, og til å gi videre av det vi selv har fått. Derfor er en av målsettingene i Kompis å løfte blikket – utover de fysiske landegrensene. Jesus gikk til de aller fattigste i samfunnet, og det ønsker vi at dagens ungdom også skal få være med på! Å være et misjonerende fellesskap handler ikke kun om å forkynde på ungdomsklubben eller på leir. Det handler også om å gjøre noe i praksis. Her er Kompis et godt verktøy; konseptet er konkret, og vi erfarer at det er enkelt å engasjere seg i prosjektet.

Om Kompis-prosjektet

I Kompis bytter vi prosjekt med jevne mellomrom, og i årene fremover er vi i India og Bangladesh. Begge land preges av enorme forskjeller mellom fattige og rike, og mange unge mangler gode utdanningstilbud der de bor. Korrupsjon, menneskehandel og tvangsarbeid er i tillegg svært utbredt, og preger særlig ungdommer fra etniske minoritetsgrupper. For å møte disse utfordringene satser Kompis på skolegang for unge. I Bangladesh støtter vi for tiden Martin Luther College, og i India samarbeider vi med en lokal organisasjon om yrkesskolen Lahanti Institute of Multiple Skills (LIMS). På LIMS får ungdommer lære seg ferdigheter som er relevante for arbeidsmarkedet i regionen. Skolen skaper viktige

alternativer til den utnyttende og helse-skadelige steinknuserindustrien som for mange er eneste mulighet for arbeid. Begge skolene er tilrettelagt for fattige landsbyungdommer som ikke har råd til å betale kostnadene tilknyttet skolegang. Pengene Kompis samler inn dekker derfor stipender, internatopphold og skolemateriell.

For 100 kroner/mnd. gir man stipend til en student, og for 200 kroner/mnd. dekkes bostiftene på internat. Utdanning er vårt viktigste verktøy for å løfte mennesker ut av fattigdom. Det gir unge ressursene de trenger for å skape endring i sitt eget liv og samfunn.

Bli et KOMPIS-lokallag!

Flere Acta-lag og -leirer gir allerede kollekt til Kompis, og mulighetene er mange for å engasjere barn og unge for misjon. Vår erfaring er at det å gi ikke kommer av seg selv, det må læres. Det å vise barn og unge at de kan skape endring i verden rundt seg er en verdi i seg selv. Derfor har vi utviklet materiell som enkelt kan brukes for ulike aldersgrupper. Misjonspakka inneholder bilder fra felt, undervisningsmateriell, filmer, tips til innsamlingsaktiviteter, maler og skjemaer, og quiz. Med Misjonspakka ønsker vi å gjøre det lettere for ungdom å skape egne initiativer. Vi håper også det kan være en ressurs for ungdomsledere som ønsker å introdusere misjon og internasjonale perspektiver som fokus i lokallaget. Pakka er gratis, og kan lastes ned her: www.blikompis.no/misjonspakka.

Følg gjerne Kompis på sosiale medier: @blikompis på Instagram og «utdanning for livet» på Facebook. Har dere spørsmål kan disse rettes til kompis@normisjon.no.

Det var en gang...

Hensikt med samlingen

Forstå at vi er skapt til evig fellesskap med Gud

Icebreaker

TWO TRUTHS AND ONE LIE: Alle finner frem til tre setninger om seg selv, der to er sanne og en er falsk. Så skal gruppen finne ut, én etter én, hvilke som er sanne og hvilke som er falske.

Bibel: Matt 16,13-20

Syndefallet

Slangen var listigere enn alle ville dyr som Herren Gud hadde laget. Den sa til kvinnen: «Har Gud virkelig sagt at dere ikke skal spise av noe tre i hagen?» Kvinnen sa til slangen: «Vi kan spise av frukten på trærne i hagen. Men om frukten på treet som står midt i hagen, har Gud sagt: Dere må ikke spise av den og ikke røre ved den; for da skal dere dø.» Da sa slangen til kvinnen: «Dere skal slett ikke dø! Men Gud vet at den dagen dere spiser av den, vil øynene deres bli åpnet, og dere vil bli som Gud og kjenne godt og ondt.» Nå fikk kvinnen se at treet var godt å spise av og en lyst for øyet – et forlokkende tre, siden det kunne gi innsikt. Så tok hun av frukten og spiste. Hun ga også til mannen sin, som var sammen med henne, og han spiste. Da ble øynene deres åpnet, og de skjønnte at de var nakne. De flettet sammen fikenblader og bandt dem om livet. Da hørte de lyden av Herren Gud som vandret omkring i hagen i den svale kveldsbrisen. Og mannen og kvinnen gjemte seg for Herren Gud blant trærne i hagen. Men Herren Gud ropte på mannen og sa: «Hvor er du?» Han svarte: «Jeg hørte lyden av deg i hagen og ble redd fordi jeg er naken, og

jeg gjemte meg.» Da sa han: «Hvem har fortalt deg at du er naken? Har du spist av det treet jeg forbød deg å spise av?» Mannen svarte: «Kvinnen som du ga meg å være sammen med, hun ga meg av treet, og jeg spiste.» Herren Gud spurte kvinnen: «Hva er det du har gjort?» Kvinnen svarte: «Slangen narret meg, og jeg spiste.» Da sa Herren Gud til slangen: «Forbannet er du, utstøtt fra alt fe og alle ville dyr fordi du gjorde dette. På buken skal du krype, og støv skal du spise alle dine levedager. Jeg vil sette fiendskap mellom deg og kvinnen, mellom din ætt og hennes ætt. Den skal ramme ditt hode, men du skal ramme dens hæl.» Til kvinnen sa han: «Tungt vil jeg gjøre ditt strev når du er med barn, med smerte skal du føde. Du skal begjære din mann, og han skal herske over deg.» Og til mannen sa han: «Fordi du hørte på kvinnen og spiste av treet som jeg forbød deg å spise av, er jorden forbannet for din skyld. Med strev skal du nære deg av den alle dine levedager. Den skal la torn og tistel spire fram for deg, og du skal spise det som vokser på marken. Med svette i ansiktet skal du spise ditt brød, inntil du vender tilbake til jorden, for av den er du tatt. Støv

er du, og til støv skal du vende tilbake.» Mannen kalte kvinnen Eva, for hun ble mor til alle som lever. Herren Gud laget klær av skinn til mannen og kvinnen og kledde dem. Herren Gud sa: «Se! Mennesket er blitt som en av oss og kjenner godt og ondt. Bare det nå ikke strekker hånden ut og tar av livets tre

også, så det spiser og lever evig!» Herren Gud sendte mennesket ut av Edens hage for å dyrke jorden, som det var tatt av. Han drev mennesket ut, og øst for Edens hage satte han kjerubene og det flammende sverdet som svinges uten stans. De skulle vokte veien til livets tre.

Andakt

Gud hadde skapt hele universet på seks dager, «Og han så at alt var godt.» Det var det helt til slangen kom med tvilen om det Gud sa var riktig. «Har Gud virkelig sagt?» Slik starter slangen samtalen med Eva. Ja, han sier til og med rett ut at Gud ikke snakket sant. «Dere skal slett ikke dø». Denne tvilen ledet videre til fristelsen, og treet så plutselig mye mer forlokkende ut. Denne stemmen som setter i gang tvil, og gjør at det vi innerst inne vet at ikke er riktig ser veldig bra og flott ut, kan man kjenne seg igjen i. Hvor ofte tenker ikke vi også at det ikke er så nøye, eller at Gud bryr seg vel ikke om akkurat dette. Djervelen finner stadig listigere måter å friste oss på, men han bruker ofte samme oppskriften som i hagen: Han starter med tvil og viser et forlokkende tilbud.

Når vi får et tilbud er det likevel alltid opp til oss å velge om vi vil ta imot tilbudet eller ikke. Adam og Eva tok imot slangens forlokkende tilbud. Samtidig valgte de å trosse Gud og Guds ord, sette sine egne behov først og bestemme selv. Dette fikk konsekvenser for dem, men også for alle som kom etter dem. For valgene våre får konsekvenser, og de valgene som er egoistiske og selvsentrerte får ofte negative konsekvenser for andre. Når vi alltid setter oss selv først så går vi imot det vi er skapt til. Gud skapte oss for en større hensikt. Han ønsker at vi skal velge, og ære,

han som har skapt oss (Jes 43,7) - og at vi skal ha fellesskap med han.

Gutta har noe vi kaller «Adamseple», en klump på halsen. Dette er et uttrykk som stammer fra denne historien. Det er et bilde som beskriver hvordan Adam hadde det etter valget om å trosse Gud. Adam visste at dette var feil, og når vi gjør ting vi vet er feil, sier vi at vi får en en vond klump i halsen. Men vi kan også få følelser som skam, skyld og tomhet. Denne tomheten er det bare én som kan fylle, og det er bare én som kan rense oss fra skyld og skam. Det er JESUS. Da Adam og Eva valgte bort Gud satte Gud i

gang en redningsaksjon for vår evighet. I bibelteksten vi leste står det om to trær: «Kunnskapens tre» og «livets tre». «Kunnskapens tre» gav oss innsikt i godt og ondt, og det var dette de spiste av. «Livets tre» skulle gi oss evig liv. Gud ønsket ikke et evig liv for oss i en verden hvor det nå også fantes masse ondt. For Gud har gode tanker for oss. Derfor stengte han Adam og Eva ute fra hagen slik at de ikke skulle

kunne spise av «livets tre» og ødelegge evigheten også. Videre lagde Gud en ny plan slik at vår evighet skulle være bare god og ikke ond. Gud gav ikke opp håpet om et evig fellesskap med oss i gode omgivelser. Gjennom Jesus har vi derfor fått en ny mulighet og en sjanse til å fylle tomrommet og få tilgivelse.

Gruppesamtale

1. Hvordan kan vi kjenne fristelser og tvil i dag?
2. Nevn eksempler på konsekvenser av gode valg
3. Nevn eksempler på konsekvenser av dårlig valg
4. Hvilke konsekvenser har Adam og Evas valg for oss?

Mission Possible

Når du kommer i en situasjon hvor det er vanskelig å bestemme seg for hva som er riktig, tenk: «Hva ville Jesus gjort?»

Bønn

Gud, gi meg sinnsro
til å godta det jeg ikke kan forandre,
mot til å forandre de ting jeg kan,
og visdom til å se forskjellen.
(Reinhold Niebuhr)

Praksis

Ha en samtale om hvordan dere skal få til Mission Possible i praksis. Be Gud hjelpe dere å oppdage slike situasjoner og til å lede dere i valgene.

Guds utvalgte folk

Hensikt

Forstå at Gud ønsker å sette oss fri

Mission Accomplished

Har du siden sist vært i en situasjon hvor du har tenkt «hva ville Jesus gjort»? Hva var alternativene, hva valgte du og hvorfor?

Icebreaker

LOST! Du må flykte og får ta med deg én gjenstand, hva tar du med deg? Det trenger ikke være realistisk, men vær gjerne kreativ. Snakk sammen om hva dere valgte, og hvorfor.

Bibel: 2. Mos 12,1-14 (Den første påsken)

Herren sa til Moses og Aron i Egypt: Denne måneden skal være nyttårsmånedens deres. Den skal være den første måneden i året. Si til hele Israels menighet: På den tiende dagen i denne måneden skal hver husfar ta et lam, ett til hver husstand. Men hvis husstanden er for liten til å spise opp et lam, skal husfaren og den nærmeste naboen ta ett sammen, alt etter hvor mange de er. Dere skal ikke regne flere på hvert lam enn at alle blir mette. Lammet må være et årsgammelt værlam uten feil. Dere kan ta enten et lam eller et kje. Dere skal ta vare på det til den fjortende dagen i denne måneden. Og i skumringen skal hele forsamlingen av Israels menighet slakte det. Så skal de ta noe av blodet og stryke det på de to dørstolpene og på bjelken over døren i de husene hvor de spiser det. Kjøttet skal de spise samme natt. Det skal være stekt over ilden, og de skal spise det med usyret brød og bitre

urter. Dere må ikke spise det rått eller kokt i vann. Nei, det skal være stekt over ilden med hode, føtter og innvoller. Dere må ikke la noe bli igjen til morgenen etter. Er det noe igjen om morgenen, skal dere brenne det opp. Slik skal dere spise det: Med kjortelen bundet opp om livet, sko på føttene og stav i hånden. Spis det i all hast! Det er påske for Herren. Denne natten skal jeg gå gjennom Egypt og slå i hjel alle førstefødte i landet, både mennesker og dyr, og jeg skal holde dom over alle gudene i Egypt. Jeg er Herren. Men blodet skal være det merket som viser hvilke hus dere er i. Når jeg ser blodet, vil jeg gå forbi. Ingen ødeleggende plage skal ramme dere når jeg slår Egypt. Siden skal denne dagen være en minnedag for dere. Dere skal feire den som en høytid for Herren, dere skal feire i slekt etter slekt. Det skal være en evig ordning.

Andakt

La oss ta et lite tilbakeblikk på hva som skjedde før «Den første påsken». Israelittene hadde vært slaver i Egypt i 400 år etter at Jakob kom dit med hele familien etter en hungersnød. Faraos hadde drept alle førstefødte sønner av israelittene for at de ikke skulle bli så mange. Moses ble den gang reddet av prinsessen i Egypt og vokste opp på slottet sammen med Faraos sønner. Som voksen ble han klar over urettferdigheten og tvangsarbeidet som hans folk ble pålagt av egypterne. Da han en gang så en egypter slå dem ble han så sint at han drepte egypteren. Etter dette rømte han til et annet land. Han fant en kone og jobbet for sin svigerfar da han møtte Gud første gang. Det var da Gud talte til han fra den brennende busken og han fikk oppdraget om å fri israelittene fra Egypt. Moses hadde vanskeligheter med å prate, det sies at han stammet, så han fikk lov å ha med seg sin bror Aron for å snakke for seg da de gikk til Faraos. Faraos lovet til slutt å slippe folket deres fri, så de kunne reise, men ombestemte seg igjen, og igjen – og igjen... Og hver gang straffet Gud folket hans for dette. Ja, Faraos utsatte landet sitt for ni plager som Gud sendte. Den tiende hørte vi om her. Egypterne fikk samme straff som Faraos selv hadde gitt israelittene, deres førstefødte sønner ble drept. Gud hadde en redningsplan for israelittene, og det er den vi hørte om i dagens bibeltekst.

Hvordan Gud velger er, for oss mennesker, rare greier. Han valgte seg altså en mann som var tidligere drapsdømt, og som stammet, for å befri sitt utvalgte folk. Denne mannen skulle gå foran, og snakke med Faraos som ikke bare var kongen i landet, men som ble sett på og dyrket som en gud.

Guds utvalgte folk hadde vært slaver i Egypt i 400 år. De hadde vært underlagt et annet folk med en annen religion, de hadde jobbet og slitt og hadde ingen fri vilje. De var, vel og merke, etterkommere av stamfaren sin Abraham, og hadde løfter fra Gud

om å bli et stort folk, og reddet hit av Jakob under en hungersnød, men det var nok likevel lett å gi opp etter 400 år. Hadde Gud kanskje glemte dem? Nei, Gud glemmer ikke.

Nattverden ble innstiftet av Jesus under påskemåltidet. Jesus og disiplene feiret nemlig «pesach» som er den jødiske påsken til minne om historien i dagens tekst. Denne høytiden blir også kalt «De usyrede brøds høytid» for da de skulle flykte fra Egypt hadde de ikke tid til å vente på at brødet skulle heve med surdeigen. Det er grunnen til at brødet vi bruker til nattverden er så flatt og rart. Påske kommer fra det hebraiske ordet «pesach» som betyr «å gå forbi». Døden går forbi, fordi de har hørt på Gud og fulgt hans ord. I den første påsken er det blodet fra et lam som viser hvem dødsengelen skal gå forbi. I vår påske er det Jesu blod. Jesus blir også kalt Guds offerlam. Fordi Jesus ofret seg, så går døden også forbi oss som tror at Jesus er Guds sønn, så vi får evig liv. I nattverden blir vi minnet om dette.

Israelittene valgte å stole på Gud og slapp derfor fri fra slaveriet. Gud viste at han var sterkere enn Faraos og hele hans hær. Gud er den største og mektigste. Vi kan også få velge å være på lag med den største og mektigste, og det er ingenting Gud ønsker mer.

Gruppesamtale

1. Hva kan «boksen går» lære oss om å ha Jesus til venn?
2. Hva er det å være slave?
3. På hvilke måter kan vi være slaver i dag?
4. Hvem er Guds utvalgte folk i dag?
5. Hva betyr det å være Guds utvalgte folk i dag?

Bønnepraksis

- Posisjon 1: Holde hendene i kryss bak seg, som om man er bundet og ufri.
- Posisjon 2: Holde hendene foran seg med håndflatene vendt opp – klare til at Jesus kan ta tak i dem, eller fylle dem med gode ting.
- La det være stille, og øv på å gjøre bevegelsen noen ganger sammen.

Praksis

Leke «boksen går» med lov til å fri hverandre.

Mission Possible

Bruk den stille bønnen fra «bønnepraksis» en gang hver dag frem til neste samling.

Bønn

(Sal 24, 4-5)
Jesus endrer vår status fra tjener til venn.
Lær en bevegelse som kan være et ordløst bønneuttrykk for dette.

Stole på Gud

Hensikt

Forstå at vi alle feiler, men at Gud vil tilgi. Når vi velger å være oss selv kan han i tillegg bruke oss til det utrolige.

Mission Accomplished

- Har dere fortsatt å bruke bønnepraksisen fra sist – med bevegelser?
- Hvordan var det å skulle be på denne måten?
- Liker du best å be med ord, med bevegelser eller med en blanding?

Icebreaker

GIANT, DAVID, ISRAELS ARMY: Dette er en lek med utgangspunkt i stein, saks, papir, men med skuespill og lag. Del gruppen i to lag. Finn lyd og positur for Goliat, for David og Israels Hær. Hvert lag skal bestemme hvilken de går for og lage lyd og positur sammen. Det laget som taper mister en person over til det andre laget. Goliat slår Israels hær, David slår Goliat, Israels Hær slår David. Det laget som er flest til slutt vinner.

Bibel: 1.kongebok 15.5

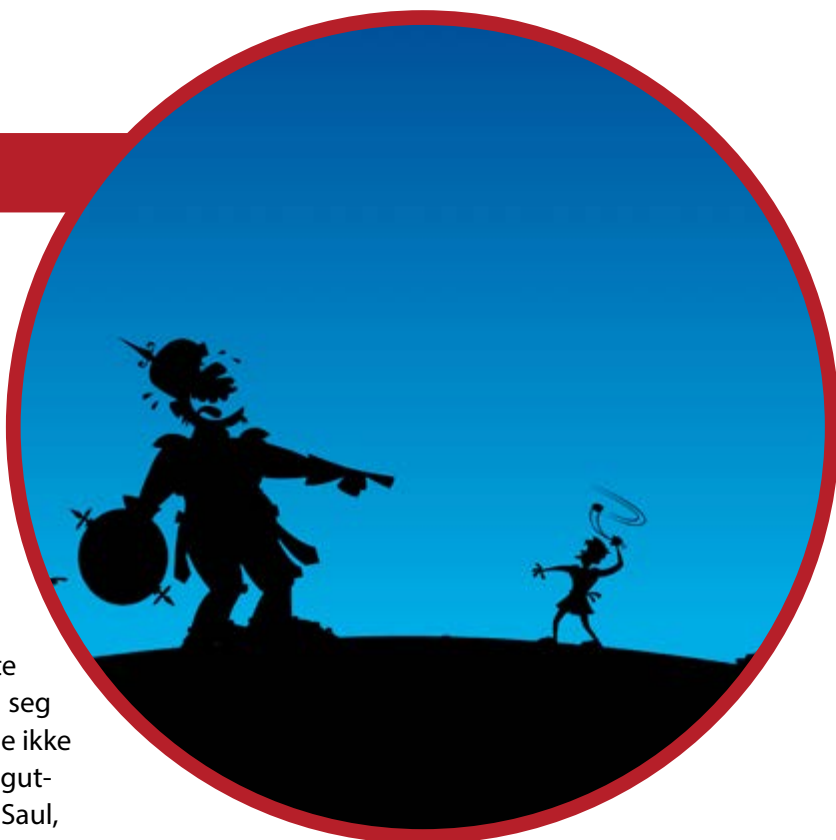
For David gjorde det som var rett i Herrens øyne. I hele sitt liv vek han ikke av fra noe av det som Herren hadde befalt ham, unntatt den gangen han syndet mot hetitten Uria.

Andakt

David er en av de store heltene i bibelen. Gutten som turte å gå mot en kjempe med bare en slynge i hånden. Hvordan klarte David dette? David var ikke en del av Israels hær, men lillebroren som kom for å sjekke hvordan det gikk med storebrødrene. Kjempen på 3 meter, Goliat, hadde utfordret Israels hær i 40 dager, men ingen tok utfordringen, de bare skalv av skrekk ved synet av ham. Men da David hørte at han hånte Guds hær bestemte han seg for å ta utfordringen. Kong Saul hadde ikke noe tro på David, han var jo bare unggutten. Da han likevel fikk overtalt Kong Saul, tilbød kongen han rustningen sin og sverdet sitt. David prøvde det, men han var ikke vant med sånt utstyr, så han klarte ikke gå, og tok det av igjen. David gikk frem i sin tro på Gud og med ett slyngekast var Goliat død (1. Sam 17). Han vek ikke fra det han trodde på.

Gud var med David mot Goliat og derfor kunne han seire. Slik ønsker Gud å være med oss også. Vi må bare ha mot nok til å stille oss til disposisjon. Og vi må ha mot nok til å være oss selv og bruke de egenkapene vi har. David prøvde kongens rustning, sikkert noe av det mest moderne og flotte man kunne få tak i på den tiden. Men Davids styrke lå i å bruke det han var god på og det han hadde erfaring med, nemlig en enkel steinslynge som han hadde drept både løve og bjørn med som gjeter. Det ønsker Gud fra deg også, at du bruker det du er god på i hans navn. Og da kan du også få oppleve store seiere i ditt liv.

David var også gjeteren som ble salvet til konge. Den vanlige måten å bli konge i et land på er å være eldste sønn til den kongen som dør. David var ikke sønn av en konge eller eldste i en søskenflokk. Han var yngste sønn av en sauebonde, men da Gud satte profeten Samuel til å velge en ny

konge etter Saul, salvet han David. David gjorde det som var etter Guds hjerte og ble den mest berømte og fremgangsrike kongen i Israel.

Jesus ble ofte sammenlignet med Kong David. Jesus ble født i Davids by, Betlehem. De ble altså født i samme by. David var gjeter for sauene til faren sin og Jesus sa at han var den gode hyrde for sauene til sin far, altså alle mennesker. Kong David ble salvet til konge av profeten Samuel, Jesus ble kalt Messias som betyr «den salvede». Forventingene til den Messias som skulle komme var at han skulle bli en like stor og berømt konge som kong David, og på Jesu tid forventet israelittene at han skulle befri dem fra Romerne. Palmesøndag ble Jesus hyllet som denne kongen da han red inn i Jerusalem på eselet, men i stedet for å befri israelittene fra Romerne befridde Jesus hele menneskeheten fra evig død og gav oss evig liv.

David var en helt ved Guds hjelp. Likevel var han bare et menneske, og han gjorde feil, som den gangen han syndet mot hetitten Uria. Uria hadde en vakker kone, Batseba, som Kong David fikk øye på fra slottet sitt. Han sendte bud på henne, lå

med henne og gjorde henne gravid. Etterpå prøvde han å skjule det ved å få Uria til å gå hjem til sin kone og ligge med henne, men han ville ikke så lenge de andre soldatene var i krig. Da plasserte David Uria på en utsatt post hvor han visste han kom til å bli drept. Etterpå giftet han seg med Batseba. Dette var ikke etter Guds vilje, og Gud hadde en plan om å straffe David for dette. Han sendte en mann, ved navn Natan, som fortalte Kong David om Guds planer. Da svarte kong David: «Jeg har syndet mot Herren» (2.sam. 12,13) og han fikk tilgivelse av Gud.

David syndet ved utroskap og drap, men fikk tilgivelse av Gud fordi han angret. I det nye testamentet brukes det greske ordet hamartia for synd og det betyr «å bomme på mål». Vi kan alle bomme på mål. Da er det godt å vite at vi har den samme muligheten som kong David hadde, vi kan angre og be om tilgivelse. Tenk hva vi kan få til om vi velger å være på Guds lag, bruker våre egenskaper for ham og ber om tilgivelse når vi bommer på mål!

Gruppesamtale

1. Hvorfor tror dere Gud valgte David og ikke Goliat?
2. Kan vi ut ifra dagens andakt se hva David gjorde på egenhånd, hva han gjorde ledet av Gud og hva som ble resultatet?
3. Når du bommer på målet vil Gud alltid tilgi, men hva skal til for at du skal tilgi deg selv?

Praksis

Tenk gjennom og skriv ned for deg selv hvilke egenskaper du har som Gud kan bruke.

Mission Possible

Velg en av egenskapene du fant under praksis og prøv å få testet det ut i uken som kommer.

Bønn

«Herre, hjelp meg å gjøre store ting som om de var små,
fordi jeg gjør dem i din kraft,
og små ting som om de var store,
fordi jeg gjør dem i ditt navn.»
(Blaise Pascal)

4

Den nye pakten

Hensikt

Forstå at Gud har inngått en ny pakt med oss, og at denne kostet mye mer for Gud enn den koster for oss.

Icebreaker

The Line up Game – fra kaos til orden. Del gruppen i to lag og la dem konkurrere i hvem som kan komme i rett rekkefølge først. Finn selv temaer som f.eks. fødselsdato, husnummer osv.

Mission Accomplished

Hva tenker du om at du har egenskaper som kan brukes av Gud?
Har du gjort erfaringer med dette siden sist?

Bibel: 1. Kor 15,20-26

Men nå er jo Kristus stått opp fra de døde, som førstegrøden av dem som er sovnet inn. Fordi døden kom ved et menneske, er også de dødes oppstandelse kommet ved et menneske. For slik alle dør på grunn av Adam, skal alle få liv ved Kristus. Men hver i sin tur: Kristus er førstegrøden. Deretter, ved hans gjenkomst, følger de som hører Kristus til. Så kommer slutten, når han overgir sin kongemakt til Gud, sin Far, etter at han har tilintetgjort alle makter, myndigheter og krefter. For han skal være konge helt til Gud har lagt alle fiender under hans føtter. Den siste fienden som blir tilintetgjort, er døden.

Andakt

Om vi ikke fysisk kan høre ekkoet fra Jesu rop på korset ennå: Det er fullbrakt! – så gjelder resultatet absolutt. Jesus har fullført sitt oppdrag. For de som stod rundt ham den gang virket det hele som et nederlag, men i realiteten var det historiens største seier for oss mennesker.

Hvordan kan det ha seg at Jesu død er en seier for alle som tror på ham den dag i dag? Vi husker at Adam og Eva valgte å høre på slangen og følge egen fornuft, i stedet for å følge Guds påbud, den dagen i paradiset. Gud hadde sagt at de kunne spise frukt av alle andre trær i hagen utenom det ene som stod midt i hagen. Bibelen beskriver at en fristelse kom til Eva i form av en slange, og slangen sa til henne: «Gud har ikke ment det slik dere har forstått. Realiteten er at dersom dere spiser av dette treet så blir dere lik Gud, og vil kunne forstå hva som er rett og hva som er galt.» Dette var en fristelse Eva ikke klarte å stå imot – hun tok et eple av det forbudte treet og gav også til Adam. På en måte var det rett det slangen fortalte – de fikk kunnskap om forskjellen på rett og galt ved at de fikk erfare konsekvensen av å velge det som er galt i Guds øyne. Adam og Eva ble på grunn av sitt valg den dagen bortvist fra paradiset. Paradiset ble stengt for dem, og slik er det blitt også for alle deres etterkommere – dvs. alle oss mennesker. Da Jesus - Guds sønn valgt å dø, for så å overvinne døden, åpnet han en ny vei inn i paradiset og helt fram til Guds trone for oss mennesker. Det betyr at alle som tror på ham får adgang til å komme helt fram til Gud. Vi kan alltid komme til Gud med våre bønner, og når dette livet en dag tar slutt skal vi få komme til Ham i paradiset. Paradiset som ble stengt for Adam og Eva er igjen åpnet for alle de som tror på Jesus.

Før Jesu død var avtalen Gud gjorde med menneskene at hvis de holdt hans bud og forskrifter ville han tilgi og velsigne dem. Dette var den «gamle pakt». Med Jesus fikk vi en ny avtale med Gud – den «nye pakt» som sier: Hvis vi tror på Jesus så vil hans soning på korset gjelde for oss. Det er ikke vanskelig å skjønne at vi fikk en svært god avtale, og vi er alle invitert til å bli en del av denne. I Rom 10,9 står det: For hvis du med din munn bekjenner at Jesus er Herre, og tror i ditt hjerte tror at Gud har oppreist ham fra de døde, da skal du bli frelst. Frelst betyr å bli reddet, og den nye pakt er redningsavtalen Gud har gitt oss.

Jesu død på korset så ut som et nederlag den gang, og mange, selv i våre dager, tror dette var en tragisk slutt for en mann som hadde gjort mye godt for menneskene rundt seg. Når Jesus en dag kommer igjen skal det derimot ikke være noen tvil for noen om at Jesus er seierherren. Da skal alle mennesker bøye kne for ham og anerkjenne ham som konge. Ja, selv døden, med djevelen i spissen, må den dagen erkjenne at Jesus er seierherren og konge for evig.

Gruppesamtale

1. Hva er forskjellen på Den gamle og Den nye pakt?
2. Hvorfor trengte vi en ny pakt?
3. Når Gud har hele forpliktelsen – hvilket ansvar har da vi?

Praksis

Dersom noen spør hvorfor vi er kristne kan det være vanskelig å finne gode ord der og da. Forbered derfor et svar som kan være enkelt for andre å forstå, og som du ikke bruker mer enn 2 minutter på å gjenfortelle. Test ditt svar i gruppen, og hjelp hverandre til å finne gode formuleringer.

Mission Possible

Be Gud om å gi deg anledning til å si ditt svar fra praksisen til noen andre, og be om at du tør å ta utfordringen når den kommer.

Bønn

Jesus - takk for at du var villig til å ta vår fortjente straff. Hjelp oss til å ta det ansvaret vi har fått som dine etterfølgere.

Jesu gjenkomst

Hensikt

Forstå at Jesus en dag kommer tilbake for å redde oss

Mission Accomplished

Har du fått muligheter til å dele ditt vitnesbyrd med andre, og hvordan gikk i så fall det?

Icebreaker

Never Have I Ever: Gruppa setter seg i en ring med 10 (alternativt 5) fingre i været. Etter tur sier deltakerne noe de aldri har

gjort. Dersom noen i gruppa har gjort dette må de bøye en finger. Målet er å bli den eneste som har fingre igjen i lufta.

Joh 3,16-21

For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. Gud sendte ikke sin Sønn til verden for å dømme verden, men for at verden skulle bli frelst ved ham. Den som tror på ham, blir ikke dømt. Den som ikke tror, er allerede dømt fordi han ikke har trodd på Guds enbårne Sønns navn. Og dette er

dommen: Lyset er kommet til verden, men menneskene elsket mørket høyere enn lyset fordi deres gjerninger var onde. For den som gjør det onde, hater lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gjerninger ikke skal bli avslørt. Men den som følger sannheten, kommer til lyset, så det skal bli klart at hans gjerninger er gjort i Gud.»

Andakt

Du har kanskje hørt første del av dette bibelavsnittet tidligere? Vi kaller det for den Lille Bibel. Det er det mest kjente verset i hele bibelen. Grunnen til at det har fått et slikt navn er at det oppsummerer hva Bibelen lærer oss om hvilke tanker Gud har for oss mennesker. Det er ikke hvilken som helst erklæring Gud gir oss! Så høyt elsket Gud verden at han lot sin eneste sønn dø for å redde alle mennesker som tror på Ham - til et evig liv, sammen med seg i paradiset.

Vi vet ikke mye om framtiden vår. Vi tenker nok at vi en dag blir voksne, kanskje at vi får vår egen familie og at langt fram i tid blir vi gamle. Dette er imidlertid ikke realiteten for alle – ulykker kan skje, eller alvorlige sykdommer kan treffe oss. Vi kan håpe på at det ikke skjer med oss, men det eneste som er sikkert om framtiden er at livet her på jorda en dag tar slutt. Vi mennesker er skapt for å leve evig, men det er lett å glemme at livet vi nå har bare er et forstadium til det som kommer. Gud valgte oss mennesker som sine venner allerede i skapelsen, men gjennom livet her på jorda ønsker Gud at vi mennesker også skal velge ham. Han kunne skapt oss som roboter som var programmert til å gjøre dette, men Gud ønsker tydeligvis å omgi seg med levende mennesker med en fri vilje til selv å velge. Siden framtiden for oss mennesker er så usikker, og Gud har gode planer for oss, så er det vel ingen grunn til å vente med å bestemme seg for å velge ham?

Bibelen forteller mange steder om den dagen Jesus skal komme igjen, og kanskje kan det vi leser virke skremmende – i alle fall beskriver Bibelen det som noe voldsomt som skal skje. Men husk: Vi vil være like mye Jesu venner da som nå. Så i stedet for å engste oss for den dagen, la oss heller tenke at da er ventetiden for Jesu venner over, og at vi skal få komme inn i det paradiset han har ordnet for oss. Da får vi være sammen med ham hele tiden. Jesus er veien for oss inn i paradiset, og

der skal vi få nyte et liv uten sorg, savn eller smerte. Vi vet ikke hvordan dette nye livet vil være, men det blir garantert bedre enn vi kan drømme om.

Å snakke om død, eller om at livet her på jorda en gang tar slutt, vil alltid være forbundet med sorg og usikkerhet. Vi er så glade i både mennesker og ting, og det er helt naturlig å synes det er trist å skulle skilles fra dette. Vi i vår del av verden har fått en idé om å bygge opp vårt eget paradiset her på jorda, og vi strever hele livet for at dette skal bli best mulig for oss selv og for våre nærmeste. Det er imidlertid ikke dette Jesus ber oss om å gjøre. Hans oppdrag til oss er at vi skal invitere flest mulig inn til det paradiset han lager til for oss. Vi kan ikke ta ansvar for hva andre velger, men vi kan leve på en slik måte at det blir enklere for dem å ta imot invitasjonen fra Jesus.

Hvordan kan vi være trygge på at vi selv er av de som har valgt Jesus? For det første er det slik at Jesus har valgt oss. Det gjorde han da han valgte å dø for oss. For det andre er det ikke slik det fungerer at jeg en gang valgte å følge Jesus og at det blir en garanti for resten av livet. Å følge Jesus handler om å velge Jesus hver dag, ja, ved hvert valg vi gjør. Så vet både han og vi at vi ofte kommer

til å bomme – velge feil, og det er derfor hans nåde er så viktig for oss. Selv om vi har nåden som er sterk nok til å fjerne alle våre feil, betyr ikke det at det er likegyldig hvilke valg vi gjør i livet.

Dersom jeg sier at jeg ønsker å bli polfarer, men bare er opptatt med å ligge på stranden, sole meg og bade – da skjønner jeg at livet mitt utvikles i feil retning i forhold til det jeg ønsker. Slik er det med livet som Jesu etterfølger også. Det kan

være lurt å evaluere seg selv jevnlig, ikke i forhold til om jeg er flink nok eller god nok, eller gjør nok av gode ting, for det gjør ingen av oss. Men vi kan spørre oss om valgene våre preges av Jesus, eller om de kun preges av hva jeg synes er best for meg selv. Husk at det alltid er en mulighet til å justere retning på valgene vi gjør. Jesus har valgt deg uansett hva du har gjort, og Han lengter etter å bli valgt tilbake – igjen og igjen.

Gruppesamtale

1. Hvorfor tror dere det er så vanskelig å snakke om døden?
2. Hva tror dere menes når det snakkes om å gjøre valg som er preget av Jesus?
3. Dersom vi skal leve liv som fokuserer mindre på å lage vårt eget paradiset, men i stedet gjøre det enklere for folk å finne veien til Guds paradiset, hva kan dette bety konkret i livene våre?

Praksis

Sitt i ring og si en setning hver om hvordan dere tror det blir i himmelen. Ta gjerne flere runder.

Mission Possible

At Gud elsker mennesker er kanskje Bibelens viktigste budskap. Han vil at vi skal spre hans kjærlighet i verden ved å være gode mot mennesker. Til neste gang, se etter situasjoner hvor du kan være god mot noen og spre Guds kjærlighet på denne måten.

Bønn

Takk Gud for at din store kjærlighet til oss ikke er avhengig av om vi lykkes med livene våre. Fyll oss med din kjærlighet og omsorg. Og hjelp oss å gi dette videre til de vi ser trenger det.

Sammenhengen

Hensikt med samlingen

Forstå at Jesus er verdens lys – som lyser for menneskene fra evighet og til evighet

Mission Accomplished

Siden sist, har du fått vist noen Guds kjærlighet? Hvordan var deres respons på dette, og hvordan var din opplevelse av å vise dette til andre?

Icebreaker

Tall Tales: Plasser hele gruppen i en sirkel. Start selv en historie med 3 setninger og avslutt siste setning med «plutselig». Da er det nestemann sin tur som finner på 3 nye

setninger og avslutter med «plutselig». Leken avsluttes når alle har bidratt til historien, tiden er brukt opp eller gruppen sitter fast fra å komme videre.

Bibeltekst: Joh 1,1-18

I begynnelsen var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Alt er blitt til ved ham, uten ham er ikke noe blitt til. Det som ble til i ham, var liv, og livet var menneskenes lys. Lyset skinner i mørket, og mørket har ikke overvunnet det. Et menneske sto fram, utsendt av Gud. Navnet hans var Johannes. Han kom for å vitne. Han skulle vitne om lyset, så alle skulle komme til tro ved ham. Selv var han ikke lyset, men han skulle vitne om lyset. Det sanne lys, som lyser for hvert menneske, kom nå til verden. Han var i verden, og verden er blitt til ved ham, men verden kjente ham ikke. Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham. Men alle som

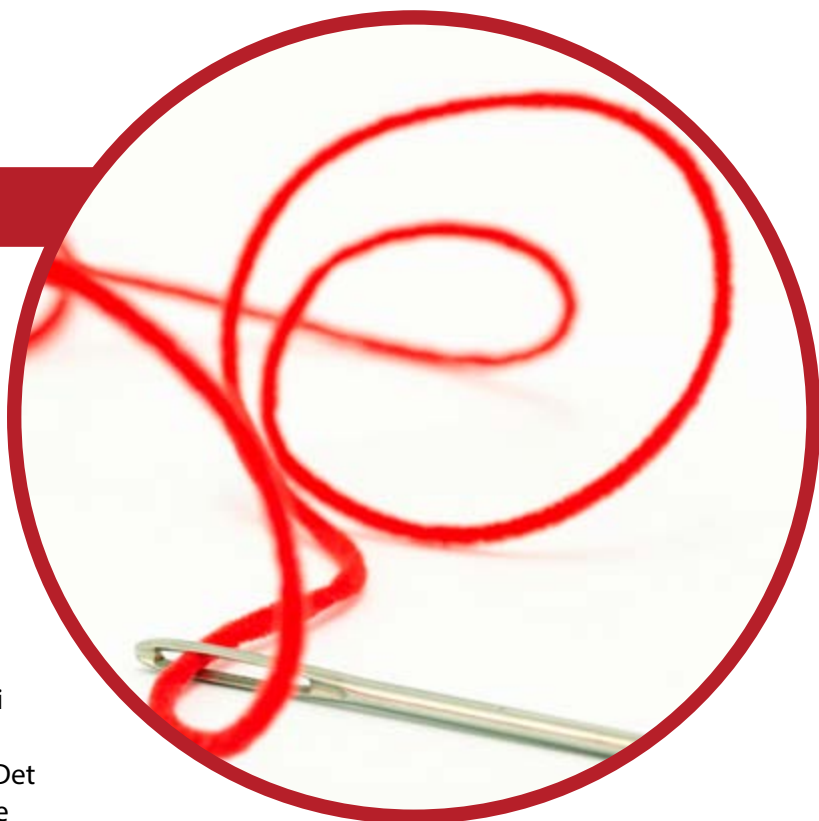
tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn. De er ikke født av kjøtt og blod, ikke av menneskers vilje og ikke av manns vilje, men av Gud. Og Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss, og vi så hans herlighet, en herlighet som den enbårne Sønn har fra sin Far, full av nåde og sannhet. Johannes vitner om ham og roper ut: "Det var om ham jeg sa: Han som kommer etter meg, er kommet før meg, for han var til før meg." Av hans fylde har vi alle fått, nåde over nåde. For loven ble gitt ved Moses, nåden og sannheten kom ved Jesus Kristus. Ingen har noen gang sett Gud, men den enbårne, som er Gud, og som er i Fars favn, han har vist oss hvem han er.

Andakt

Enkelte ganger blir dette avsnittet fra Bibelen kalt «et annerledes jule-evangelium». Og dersom vi bytter ut «ordet» med Jesus så beskriver det godt hva som skjedde når Jesus kom til jorda. I tillegg favner dette avsnittet mye mer. Det streker seg helt tilbake til skapelsen: I begynnelsen var Ordet. Det første vi merker oss at Gud skaper alt ved hjelp av ord. Gud sa: Bli lys – og det ble som han hadde sagt. Guds ord har enorm kraft i seg. «Ordet» i avsnittet fra Johannes har den samme kraften i seg og blir her koblet til Jesus. Det betyr at Jesus har kraften i seg til å skape noe nytt. I skapelsesberetningen leser vi: Gud sa: «La oss lage mennesker i vårt bilde» (1 Mos 1,26). Gud i flertall. Jesus er ikke bare Guds sønn, Jesus er ett med Gud. Avsnittet fra Johannes 1 betegner Jesus som selve livet. I Kol 1,15-17 står det: Han (Jesus) er den usynlige Guds bilde, den førstefødte før alt det skapte. For i ham er alt blitt skapt, i himmelen og på jorden, det synlige og det usynlige, troner og herskere, makter og åndskrefter – alt er skapt ved ham og til ham. Han er før alt, og i ham blir alt holdt sammen.

Visste du at alt som lever har et protein i seg som heter Lamenin. Dette proteinet knytter alle cellene i kroppen sammen. Dette er en forutsetning for liv og for at kroppens mange funksjoner skal fungere. Hvis vi studerer Lameninproteinet, så har det faktisk form som et kors – altså Jesu egen signatur millioner av ganger i din og min kropp – i ham blir alt holdt sammen. Vi kan si at menneskekroppen og hele skapelsen er et kunstverk. Her har Jesus, kunstneren selv, satt sin signatur ved hver eneste levende celle.

Teksten vår beskriver videre Jesus som lyset – ikke lyset som i sola, men lyset som en motvekt til de negative krefter som trykker oss ned og som fører til ødeleggel-

se. Gjennom hele det gamle testamentet opplever vi at mennesker famler i mørke i forhold til Gud. Menneskene fikk budene for å orientere seg i forhold til Guds vilje, men ved at Jesus var villig til å bli menneske, fikk vi livets lys i oss. Dette lyset består av 2 ting; «nåde» og «sannhet». Sannheten lærer oss hvor sjanseløse vi er i forhold til Guds krav til oss. Nåden forteller oss hvor totalt Gud tilgir oss, og lar oss få status som hans egne barn, på grunn av det Jesus gjorde for oss.

I versene 6 til 8, og i vers 15, skriver Johannes om sin navnebror – døperen Johannes. Hans oppgave var å vitne om lyset, og det er jo den samme oppgaven som vi har fått i dag. Når vi tar imot Jesus som herre i livene våre, får vi ikke bare kunnskap om lyset. Hør hva Paulus skriver i brevet til Efeserne: 5,8-9: «En gang var dere selv mørke, men nå – i Herren – er dere lys». Lev da som lysets barn! Lysets frukt er godhet, rettferd og sannhet. Oppdraget startet med 11 disipler av Jesus. I dag regner vi at lyset har spredt seg til 2,2 milliarder mennesker. Stafetten pågår fortsatt, og i dag er det du og jeg som har oppdraget med å bringe lyset videre – til

våre nære, og til mennesker som lever fjernt fra oss og ikke har fått mulighet til å bli kjent med lyset tidligere.

At Gud ønsker fellesskap med oss er en rød tråd gjennom hele Bibelen. Vi mennesker ble skapt til å være sammen med Gud, men allerede i historien om Adam og Eva lærer vi at menneskene valgte egen fornuft i stedet for å følge Gud ord. Så ser vi hvordan Gud strakk ut en hånd til folket ved å inngå en pakt med dem. Det var den gamle pakt som handler om

at dersom menneskene følger Guds bud så skal han tilgi syndene deres og velsigne dem. Vi mennesker klarte imidlertid ikke å følge Guds bud. Derfor måtte Gud sette i gang en redningsplan – det ikke menneskene klarte, det kunne Jesus klare. Dermed ble Jesus redningen vår, og det er den nye pakten som Gud gav oss mennesker. Den pakten gjelder for oss i dag også, og den tilbys oss som en gave vi kan velge å ta i mot og bruke.

Gruppesamtale

1. Hvordan kan vi bruke lyset til å kjempe mot mørket som angriper oss?
2. «Ordet» har fått fokuset i denne teksten. På hvilken måte er Guds ord tilgjengelig for oss i dag?
3. Hvordan kan «ordet» få større plass i våre liv?

Praksis

Finn ut hvor lite lys som skal til for å påvirke mørket i et helt rom. Bruk dette som en praktisk læring på hvordan vi kan påvirke våre omgivelser. Hva lærer det oss?

Mission Possible

La det bli en bønn i deg og et mål for deg å bringe mest mulig av Guds lys til de omgivelsene du til enhver tid befinner deg i.

Bønn

Takk Gud, fordi du ikke gav opp prosjektet om å redde oss mennesker. Takk at jeg kan få regne meg som en av de som har fått ta imot Jesu frelse, og hjelp meg gjøre den frelsen tilgjengelig for andre.

Jakten på sammenhengen[®]

BIBELIFOKUS

Med bibelen i fokus oppdager vi at vi er Guds barn, forstår vi at Guds kjærlighet gjelder alle,

Skaperen

Sammen

Kirken

Disiplin

1.-4. trinn

Fokus:
Oppdage at vi er
Guds barn

- Lære å be faste og frie bønner
- Bli kjent med og glad i bibelhistorien
- Opplive at bibelhistorien er levende
- Lære å dele av det vi har

5.-7. trinn

Fokus:
Forstå at Guds
kjærlighet gjelder alle

- Relatere tro til liv
- Lære å praktisere bønn og tro
- Ta med troa i hverdagen
- Tørre å stille spørsmål
- Få kjennskap til kristne forbilder
- Lære å dele av det vi har

opplever vi at Guds ord er relevant og blir vi inspirert til å leve som disipler av Jesus Kristus.

Sammenhengen

Jesus

Disippelliv

Guds rike

8.-10. trinn

Fokus:
Opplive Guds ord
som relevant

- Lære å praktisere tro
- Lære å be og lytte til Gud
- Være disipler av Jesus i hverdagen
- Være en del av et kristent fellesskap hvor man kan snakke om tro og liv
- Gjøre en innsats for andre

16+

Fokus:
Leve som disipler
av Jesus Kristus

- Bibelen og hvordan den er aktuell i dag
- Reflektere gjennom samtale
- Ha en arena for å snakke om tro og liv
- Få et personlig bønneliv
- Lære å be for hverandre
- Gjøre en innsats for andre

acta@normisjon.no